

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів
Львівський торговельно-економічний університет
Європейська Асоціація Економістів
Міжнародна Асоціація Науковців

ЗБІРНИК ТЕЗ

XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

2 грудня 2025 р.

Київ
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки та управління
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 11 від 17 грудня 2025 р.)*

Редакційна колегія:

Рамський А.Ю. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Житар М.О. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Казак О.О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Обушний С.М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Нечипоренко А.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Васечко Л.І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Сулима М.О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Віровець Д.В. – PhD, доцент кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

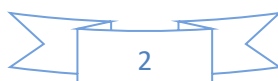
«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» [Текст]: матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 2 грудня 2025 р.) / Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2025. 366 с.

Викладено тези доповідей учасників XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи», яка відбулася у м. Києві 2 грудня 2025 р.

Висловлені у тезах думки та пропозиції можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції. У випадках виявлення плагіату відповідальність несуть автори наданих матеріалів.

© Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025

«Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи»

Соколова З.С. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ КРАЇН АФРИКИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	283
Стан К.О. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ У РЕГУЛЮВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ БАНКІВ	286
Тарасенко О.Ю. РОЛЬ СТРАХУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДОМОГОСПОДАРСТВ	289
Чуднівєць А.Б., Сулима М.О. ОБГРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСКИХ РІШЕНЬ ЩОДО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ОСНОВІ МАРЖИНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	292
Швець М. Р. КРЕДИТНІ РИЗИКИ БАНКІВ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ	295
Ярич І.Я. ФІНАНСОВО-АНАЛІТИЧНА ОСВІТА ЧЕРЕЗ СИМУЛЯЦІЙНІ МОДЕЛІ ФОНДОВОГО РИНКУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	299
СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА СТРАТЕГІЇ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
Алексін Є. А., Коцюрубенко Г. М. ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННИХ РИЗИКІВ	302
Арабаджи К.В., Рамський А.Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВИ	306
Бикова А.В. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТРАНСФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	310
Брезіцька Г.Р. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В КУЛІНАРНІЙ ОСВІТІ	315
Бурдейн Є. Д. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПОДАТКОВУ ПОЛІТИКУ ДЕРЖАВИ	318
Вінніченко А.С., Сулима М.О. ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ	321

Вінніченко А.С.,
здобувач ступеня бакалавра
Сулима М.О.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ

Сучасні умови конкурентного середовища вимагають від підприємств не лише високої якості продукції, а й максимальної ефективності всіх бізнес-процесів. Одним із ключових інструментів досягнення таких цілей стає впровадження принципів ощадливого виробництва (Lean Production) в систему управлінського обліку. Lean-методологія концепція менеджменту, що згідно за визначенням дослідників Дж. Вомак, Д. Джонс та Д. Рос, була створена на японському підприємстві Toyota і заснована на неухильному прагненні до усунення всіх видів втрат [1,2]. Ощадливе виробництво передбачає залучення у процес оптимізації бізнесу кожного співробітника і максимальну орієнтацію на споживача.

Інтеграція цих принципів у практику управлінського обліку дає можливість отримувати більш релевантну та своєчасну інформацію для прийняття рішень, удосконалювати процеси планування, контролю й аналізу витрат. Такий підхід підвищує економічну ефективність та сприяє формуванню культури постійного вдосконалення на всіх рівнях управління. У подальших тезах розглядаються ключові аспекти впровадження Lean-інструментів у систему управлінського обліку, їх вплив на скорочення витрат і забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Концепція ощадливого виробництва виникла у другій половині XX століття в практиці японських автомобільних корпорацій, насамперед компанії Toyota, завдяки напрацюванням Таїті Оно [1,2]. Її сутність полягає в систематичному виявленні та усуненні всіх видів втрат у процесі створення продукції чи надання послуг без зниження їхньої якості. До ключових принципів Lean належать: орієнтація на споживача та створення доданої цінності; детальне картографування потоку створення цінності; забезпечення безперервності виробничих процесів; випуск продукції виключно в обсягах, що відповідають реальному попиту; постійне прагнення до вдосконалення на всіх етапах виробництва [3]. Застосування цих принципів дозволяє суттєво скоротити виробничі витрати, підвищити продуктивність праці та зміцнити конкурентні позиції підприємства.

Інтеграція Lean-методології в управлінський облік формує так званий «ощадливий облік» (lean accounting), основним завданням якого є надання релевантної, своєчасної та зрозумілої інформації для прийняття управлінських рішень. На відміну від традиційних систем, орієнтованих переважно на облік витрат за статтями та підрозділами, ощадливий облік фокусується на процесах, що створюють цінність для клієнта. Втрати у системах і процесах бухгалтерського

обліку набувають особливого значення під час упровадження концепції ощадливого виробництва. Аналізуючи зміст облікової діяльності, можна виокремити два її головні напрями: роботи, спрямовані на підвищення цінності облікової інформації для користувачів, та роботи, що не збільшують цінність обліково-аналітичних даних. Останній вид діяльності, який не додає корисності інформації, але потребує витрат фінансових, матеріальних, інтелектуальних ресурсів і значних трудових зусиль, слід розглядати як втрати системи бухгалтерського обліку [3]. Методична складова управлінського обліку при ощадливому виробництві зазнає трансформації: уточнюються підходи до калькулювання витрат, відмовляються від громіздких процедур розподілу непрямих витрат, акцент переноситься на показники потоку створення цінності. Технологічна складова передбачає оптимізацію документообігу та скорочення часу на обробку даних, а організаційна – зміну ролі бухгалтера, який стає активним учасником процесу вдосконалення та партнером менеджменту у прийнятті рішень.

Практичне впровадження принципів ощадливого виробництва в управлінському обліку охоплює кілька напрямів. По-перше, переглядається структура облікових рахунків: з метою зменшення дублювання інформації та спрощення контролю доцільно об'єднувати рахунки обліку виробничих запасів і витрат на виробництво. По-друге, зменшується обсяг операцій, пов'язаних із накопиченням і зберіганням великих запасів, що мінімізує потребу у постійних інвентаризаціях та скорочує витрати на облік. По-третє, змінюється система стимулювання персоналу: перевага надається погодинній оплаті праці, яка заохочує не кількість, а якість і безперервне вдосконалення процесів.

Результатом упровадження ощадливого обліку стає підвищення прозорості фінансових потоків, своєчасність управлінських рішень і формування корпоративної культури постійного вдосконалення. Підприємство отримує можливість оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища, підвищувати рентабельність і конкурентоспроможність без додаткових витрат ресурсів.

Аналіз досвіду впровадження концепції ощадливого виробництва на підприємствах показує наявність двох основних підходів до формування відповідної звітності.

Перший підхід характерний для компаній, які лише починають перехід на ощадливу систему. У цьому випадку створюється оперативна звітність, що відображає ключові показники роботи окремих виробничих ділянок. До неї можуть входити погодинні звіти про хід робочого дня, дані про незавершене виробництво, контроль ефективності обладнання та інші показники, важливі для щоденного управління. Такі документи формуються щоденно, що дає можливість швидко виявляти відхилення, своєчасно реагувати на зміни у виробничих процесах і підтримувати стабільність функціонування облікової системи. Оперативні звіти стають першим етапом у побудові повноцінної ощадливої звітності, оскільки вони допомагають менеджменту оцінювати ефективність процесів та вчасно впроваджувати коригувальні дії [3].

Другий підхід притаманний підприємствам, які вже глибоко інтегрували принципи ощадливого виробництва у свою діяльність. На цьому рівні формується

більш розгорнута система управління, заснована на потоках створення цінності. Основним інструментом виступає звіт про доходи в розрізі потоків, що складається, як правило, щотижня. Він дає змогу аналізувати доходи та витрати за кожним потоком створення цінності, визначати їхню рентабельність і підсумковий фінансовий результат підприємства. Такий підхід забезпечує прозорість у розподілі ресурсів, підвищує відповідальність керівників за результати своєї ділянки роботи та сприяє стратегічному плануванню [3].

В Україні дедалі більше компаній успішно впроваджують принципи Lean-методології, демонструючи високу ефективність цього підходу. «Нова пошта» розпочала Lean-трансформацію у 2019 році з пілотного проєкту в одному з київських відділень і досягла значних результатів: скорочення часу обробки та видачі посилок, зменшення термінів доставки й підвищення якості обслуговування. Компанія активно залучає персонал до пошуку шляхів оптимізації процесів, проводить Lean-ярмарки та впровадила власну навчальну програму для працівників. Uklon у 2023 році зосередився на методиці Hoshin Kanri, що дозволило швидко налагодити каскадування стратегій і досягти позитивних результатів уже в перший рік трансформації. CentraVis, почавши з упровадження системи обслуговування виробничого обладнання ще у 2019 році, з часом поширив Lean-філософію на всі рівні управління, що дало відчутний економічний ефект і стало невід'ємною частиною корпоративної культури. Досвід цих компаній свідчить, що систематичне впровадження Lean-підходів підвищує ефективність процесів, зменшує витрати та формує середовище постійного вдосконалення [4].

Застосування принципів ощадливого виробництва в управлінському обліку є потужним інструментом підвищення продуктивності, рентабельності та довгострокової конкурентоспроможності підприємств. Інтеграція Lean-методології забезпечує своєчасне отримання релевантної інформації для управлінських рішень та глибоку оптимізацію документообігу, що сприяє зменшенню обсягу рутинних операцій і непродуктивних витрат, підвищує прозорість фінансових потоків та дозволяє швидко реагувати на зміни ринкового середовища. У процесі впровадження ощадливого обліку змінюється роль бухгалтера, який із виконавця стає активним учасником стратегічного управління та партнером менеджменту у формуванні рішень. Практика українських компаній «Нова пошта», Uklon та CentraVis переконливо демонструє, що системне застосування Lean-підходів веде до відчутного економічного ефекту: скорочення часу обробки інформації, зменшення витрат, підвищення якості сервісу та створення корпоративної культури постійного вдосконалення. Такий досвід підтверджує, що поєднання принципів ощадливого виробництва з управлінським обліком формує гнучку, ефективну та орієнтовану на цінність для клієнта бізнес-модель, яка забезпечує стабільний розвиток і успішну адаптацію підприємства до викликів сучасного ринку.

ДЖЕРЕЛА

1. Економічна модель ощадливого виробництва та послуг. URL: <https://business.diia.gov.ua/entrepreneur->

- [handbook/item/ekonomichna_model_oschadlivogo_virobnictva_ta_poslug](#) (дата звернення: 18.11.2025)
2. Що таке ошадливе виробництво? URL: <https://domino-kiev.com.ua/news/shcho-take-oshchadlive-virobnitstvo> (дата звернення: 16.11.2025)
3. Концепція LEAN для управлінців. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/kontsepsiya-lean-dlya-upravlintsiv> (дата звернення: 12.11.2025)
4. «Збільшили продуктивність на 28%»: як «Нова пошта», Uklon і CentraVis стають ефективнішими, впроваджуючи Lean-підхід. URL: <https://forbes.ua/company/zbilshili-produktivnist-na-28-yak-nova-poshta-uklon-i-centraVis-stayut-efektivnishimi-vprovadzhuyuchi-lean-pidkhid-intervyu-prezidenta-lean-institute-ukraine-sergiya-komberyanova-26032024-20096> (дата звернення: 12.11.2025)